

Predsednik Tito obiskal Tržič

V sredo, 8. januarja 1964, je predsednik republike Tito v spremstvu predsednika skupščine SRS Ivana Mačka obiskal Tržič in Zelenico. Zgodaj zjutraj se je odpravil na Zelenico, kjer je v revirju državnega lovca Daneta Kokolja ustrelil kapitalnega kozoroga. Po lovu se je dalj časa zadržal v hotelu Pošta v Tržiču, kjer so ga pozdravili podpredsednik občinske skupščine Tržič Kravcar, predsednik ZB Jagodic in predsednik SZDL Vlado Erjavšek. Z njimi se je predsednik zadržal v prijetnem razgovoru. Predsednik Tito se je predvsem zanimal za združevanje podjetij in za razvoj gospodarstva v tržiški občini. Pohvalno se je izrazil o novem ljubeljskem predoru, katerega si je tokrat prvič ogledal in o novi mednarodni cesti. Predsednik Maček pa se je zanimal za maloobmočni promet med Tržičem in sosednjo Koroško. Beseda je stekla tudi o številu zaposlenih žensk v Tržiču, ker je morda v naši državi to edinstven kraj, kjer je več zaposlenih žensk kot moških. V Tržiču so zelo hud problem varstvene ustanove, ker je velik odstotek mater zaposlenih. Oba predsednika sta se zanimala tudi za turistično dejavnost Tržiča in o dograditvi nove šole na Zalem rovtu.

Predsednik Tito se je spomnil dogodka, ko je leta 1934 ilegalno prekorajčil državno mejo nad Tržičem. Dejal je, da se je takrat po desetih letih zopet peljal s kolesom iz Kranja in da so mu v Tržiču skoraj otrpnile noge. Kolektiv gostinskega podjetja je predsedniku Titu želel srečno novo leto in mu izročil šopek cvetja. Predsednik Tito se je s svojim spremstvom fotografiral s kolektivom gostinskega podjetja. Pred odhodom ga je pred hotelom Pošta pozdravila množica navdušenih Tržičanov, ki so vzklikali in mu mahalji v pozdrav.

Tito na letališču Brniki

V torek zvečer je z vlakom dopotoval na krajši oddih na Gorenjsko predsednik TITO s soprogom Jovanko. Na kranjski železniški postaji sta ga pričakala predsednik občinske skupščine MARTIN KOSIR in sekretar Obk ZK IVAN KRC, ki sta mu v dobrodošlici voščila srečno in zdravo novo leto. Predsednik Tito se je s spremstvom odpeljal na Brdo. V sredo pa si je Tito s soprogo Jovanko v spremstvu predsednika skupščine SR Slovenije IVANA MAČKA ogledal novo ljubljansko letališče na Brniku in se o njem pohvalno izrazil. — St. 5.

Mednarodno tekmovalstvo v smučarskih skokih na 65-metrski skakalnici v Ljubljani je našim olimpijskim reprezentantom prineslo velik uspeh. Peter ERZEN je z dovršenima 67-metrskima skokoma postal zmago vavec, Ludvik ZAJC pa je hkrati z novim rekordom skakalnice (69 metrov) osvojil drugo mesto. Tretilj pa je bil HABERSTOCK (ZRN), četrti pa vojak Miro OMAN. Kljub padcu se je Biejec Božo JEMC uvrstil na deveto mesto! — Po tekmovalstvu so našli reprezentantje oddel v Planico, kjer bodo pod vodstvom Lojzeta GORJANCA in Hugo PETRA trenirali do odhoda na olimpiado. Vmes bodo priložnostno nedeljo nastopili na republiškem prvenstvu v Mariboru

Poklonjeni zaslužek

Ko delamo v podjetjih letne računske zaključke ugotovljamo, da smo izboljšali življenjske razmere. Ob takih primerih se to pokaže in vsi smo tega veseli, saj je to glavni cilj našega razvoja.

Razen naraščajočih osebnih dohodkov je večina prejela pred prazniki še poseben dohodek. Tako so prejeli uslužbenci državnih ustanov »trinajsto plačo«, upokojeanci pa so prejeli enkratni dodatek. Razumljivo, da to ni moglo veljati za kolektive z urejeno samostojno delitvijo dohodka po delovnem uspehu. Vendar je »akcija« zajela tudi podjetja.

Marsikje so delavce pred prazniki prijetno presenetili s posebnimi izplačili. Ponekod so izplačevali v odstotkih na osebne dohodke v zadnjih mesecih, ponekod pa po socialnem merilu — vsem enako. Nihče nima nič proti temu, saj gre za sredstva kolektivov. Vendar pa se prav ob tem vsiljuje pomislek o nagrajevanju po delu, kar je predpisano z našo ustavo in kar smo najprej v gospodarstvu in potem tudi v nekaterih drugih dejavnostih, kjer je le moč, že izvedli v pravnih o delitvi osebnih dohodkov.

Nagrajevanje po delu zahteva vsakomesečni izračun in tudi izplačevanje po uspehu podjetja, enote in posameznika. S tem so razumljivo prejemki vsak mesec drugačni — kakor kažejo računi. Res pa je tudi, da se v največ primerih dokončni uspeh, ne le proizvodnje, marveč tudi dokončne prodaje in iztržka, pokaže šele čez čas. To je v glavnem ob letnem obračunu. V tem primeru so mesečni dohodki le predplačilo dokončnega obračuna. Zato je razumljivo, da takrat, in ne kadar si zaželimo, lahko pride do izplačil razlik, če se le-te pokažejo.

Podjetja in ponekod tudi ekonomske enote imajo poleg obveznega sklada še svoj rezervni sklad. Nadaljevanje na 2. strani 2

Ceprav z železniških postaj dan za dnevno odhajajo tovornjaki, naloženi s premogom, morajo mnogi potrošniki potrpežljivo čakati. Na sliki: pri tehtanju ob železniški postaji Kranj

Preskrba s kurivom

Voda ne teče več v grlo

Najbolje preskrbljeni potrošniki v Škofji Loki — Kako se je dražilo žamanje — Nekateri premogovniki odpovedali pogodbe

CEPRAV smo še daleč od tega, da bi lahko trdili, da je kuriva dovolj za vsa naročila, pa je bilo pri podjetjih, ki se ukvarjajo z njegovo prodajo, mogoče zvedeti, da za silo povsod gre in, da povsod lahko zadostijo nujnim potrebam. Res je, da so ponekod še zaostala nekaj mesecev stara naročila, vendar pa so mnogi potrošniki, ki so se znašli zaradi pomanjkanja premoga v težavah, premog takoj dobili.

V Škofji Loki so povedali, da naročila gospodinjstev v glavnem zadovoljujejo sproti. Le nekateri manj nujni primeri so nekoliko zaostali. Preskrba z velenjskim premogom se je izboljšala, veliko slabše pa je z rjavim premogom, ki ga trošijo ustanove in manjša podjetja. Rudnik rjavega premoga Zagorje je odpovedal vse pogodbe, ker ima velike obveznosti pri velikih potrošnikih, elektrarnah, industrijskih podjetjih in drugih. Le rudnik Trbovlje si že prizadeva izpolnjevati določbe pogodb. Z drvmi je bila tudi zelo pičila, čeprav se povpraševanje po njih zmanjšuje. Namesto naročenih 750 kubičnih metrov so jih od gozdnega gospodarstva dobili le 400 m. Nekoliko so si pomagali z drvmi, ki so jih odkupili od zasebnikov. Pri tem je težava prometni davek, kar 500 dinarjev od kub. metra in še 5-odstotni prometni davek na prodajno ceno.

V Tržiču so potrošniki naročili še okoli 200 ton premoga, ki jim ga bodo dostavili v prihodnjem času. V zadnjih dneh opažajo, da dobijo nekoliko več premoga, vendar še vedno občutno premalo za vsa naročila. Z drvmi so se potrošniki precej oskrbeli pri zasebnikih, ker gozdno gospodarstvo v glavnem dobavlja le sveža drva. V Radovljici imajo v tem času naročil za okoli 50 vagonov premoga. Pritožujejo se, ker že nekaj časa dobijo le tako imenovani »nedeljski« premog, to je tisti, ki ga rudarji nakopljejo v nedeljah in je zato 500 dinarjev pri toni dražji od »delavniškega«. Prizadevajo si, da sproti »krapajo« nujne potrebe in potrošnikom, ki naročijo po več ton, dobavijo vsaj po eno tono. Z drvmi jih gozdno gospodarstvo še kar dobro oskrbuje. Pritožujejo pa se nad cenami bu-
Nadaljevanje na 2. strani 1

Saša

NASTALA JE PRAZININA.

Občutili smo jo že pred časom, ko se je Saša moral pokoriti zdravniškimi navodilom in zapustiti uredništvo. Le od dela, od pisanja, od bravcev se ni mogel ločiti. Tudi na bolniški postelji je pisal bodice, humoreske, satire... Ni mogel zadržati v sebi stvari, ki so ga bodle v oči, stvari, ki so obtoževale posameznike, stvari, ki so bile v nasprotju z bistvom človeka.

Res je, da je Saša v svojem dolgoletnem novinarskem delu imel možnost širiti svoje misli v tiskani besedi, pa tudi med gledavci in poslušalci dramskih del. Vendar bistvo njegovega dela ne izvira iz stanovskega poklica niti iz literarne in dramske sposobnosti. Njegova moč in vrednost je bila v njegovem značaju, v njegovem nagnjenju in odnosu do stvari v družbi, v okolju kjer je živel, v odnosih med ljudmi. To mu je bilo prirojeno in to je uveljavljal tudi v osebnem življenju, v ožji družini, v odnosu do sotovarišev in kolegov v službi — povsod. Tisočeri njegovi napisi, ki se jih braveli spominjajo v obliki humoresk, satir, žrtic in razni drugi članki, v številnih dolgoletnih bodicah z njegove Marljano so imeli en sam cilj — ustvarjati in širiti med ljudmi humane odnose.

Se posebno tankočutno je Saša Škufca znal prisluhniti otroški duši, med najmlajše vnataki plemenitost in jih vzgajati v duhu topline, ljubezni do sočloveka, prirode, družbe in napredka. Razen novinarskih vrstov so s tem prežeta tudi vsa njegova mladinska odraka in radijska dela. Tudi njegova znana igra »Punčka sanja«, ki je na mladinskih odrih pred leti doživela uspeh, je bila značilen primer Sašovega nenehnega boja proti egoizmu, proti ozačnosti, proti grobostim in vsemu, kar ne sodi v moralo današnje družbe.

Se polati je ves zdrav in nasmejan nadomeščal urednika in vodil uredništvo. Vsi smo bili veseli, da je po daljšem zdravljenju tako okrevan. Toda usoda je bila kruta in neizprosna. Omahnili je.

Z izgubo tovariša Saše je brez dvoma najhujše prizadeta njegova družina. Veliko izgubo pa to pomeni tudi za uredništvo Glas in za njegove bravce. Njegovo delo nam ga naj ohrani v trajnem spominu!

Saša Škufca

Umrla je pomlad

Pomlad je prišla v deželo in ljudje so vznemirjeno prisluhnili... Pomlad. — Na vsakem koraku si jo našel: v nežnem brstju in cvetju na livadah, v toplih sapah, ki so vele od juga in v letu pisanih metuljev. In v razigranem ptičjem petju je bila pomlad. Povsod, na vsakem koraku — nežna, topla, sproščena prinašajoča pomlad. In v srcih in v očeh otrok, ki so se igrali na livadi, je bila pomlad.

Od nekod je priletela drobna sinička in sedla na vejo ob poti. Veselo cvrčanje ji je privrelo iz grla. Dolgo ni umolknila. Drobila je svoje živahne pesmice. Tudi v njih je bila pomlad.

Rezek pok... in siničkina pesem o pomladi je utihnula.

Pritekel je fant in dvignil siničko, ki je umirajoča obležala pod grmom. In pritekli so otroci z livade in začudeno strmeli v siničko, ki je umirajoča ležala na fantovi dlani. Potlej je ptička romala iz roke v roko. Kakor uročni so strmeli v drobno kapljico krvi, ki je privrela iz kljunčka.

»Glejte, kako je rdeča!« je dejal deček, ko je s prstom razmazal drobno kapljico krvi. Nekaj pretečega je bilo v njegovem glasu in preteči so bili pogledi ostalih otrok. V njihovih očeh je umirala pomlad.

»Daj, še tisto ustrelj!« je dejal deček s krvavo roko.

Vsi so pogledali v smer, kamor je kazala dečkova roka z okrvavljenim prstom.

»Ni vredno — je predač!« je odvrnil fant s puško. »Pojdimo, v tistem leščevju kar mrgoli ptičev!«

Deček je odvrnil mrtvo siničko in odšli so proti leščevju. Hodili so tiho, oprezno in v njihovem molku je bilo nekaj pretečega. V njihovih očeh je umirala pomlad in pesem je onemela v njihovih mladih srcih. Prisluhnili so željni po drobni kapljici krvi, ki tako lepo obarva prst...

Vsi so odšli, le drobna šestletna deklica, ki je vse dotlej sledila otrokom v varni razdalji, je ostala. Tiho, z oklevajočim korakom je pristopila k mrtvi sinički in jo pobrala. Nežno in ljubeče jo je dvignila z drobnima ročicama k licu in venomer je ponavljala držeč mrtvo telesce tik rdečih ustec: »Moja ptička... moja ptička.«

Po poti je prišel starček. Dekletce je plaho pristopilo. S prosočo kretnjo je dvignila mrtvo siničko proti njemu.

»Ptička je mrtva, kajne?«

Starček je pogledal, se dotaknil mrtvega telesca in prikimal: »Ja, mrtva...«

»Potem pa ne bo več pela.«

»Nikdar več...« je s tresočim glasom dopolnil starček.

Tedaj je deklica uprla pogled proti leščevju in dvoje solz ji je zdrknilo po licu. Nekaj čudnega se ji je zrcalilo v očeh. Morda sovraštvo? Tam v leščevju je bil fant s puško in deček z okrvavljenim prstom in ostali otroci.

Dvoje oči je strmelo proti leščevju in v njih je umirala pomlad. Dvoje drobnih dlani je prizemalo mrtvo siničko na prsi.

V leščevju je rezko počilo...

Sredstva za prosvetno-kulturno dejavnost po uspehu dela

V občini Jesenice upravlja s finančnimi sredstvi za kulturno-prosvetno dejavnost upravni odbor namenskega sklada. Na zadnji seji so obravnavali pogodbo o finansiranju občinske knjižnice za leto 1964, vloge za dodatna sredstva in ugovor knjižnice Gozd Martuljk na dodeljeno dotacijo. Občinska knjižnica na Jesenicah se je namreč za svojo dejavnost obvezala s posebno pogodbo. V letu 1964 so predvidevali, da bo izposojenih okoli 40 tisoč knjig. Nabavili in knjižnično obdelali bodo 1500 novih knjig. Za zbiranje, hranjenje gradiva, vezavo, zavijanje knjig so namenili petstotisoč dinarjev. Razen dela v knjižnici, bodo skrbeli za urejevanje vseh knjig, za statistični pregled knjižničarskega dela v občini, prirejali seminarje za knjižničarje in organizirali prireditve.

Obravnava ni ugodno so rešili tudi vloge za dodatna sredstva. DPD Sv. Loka »Tone Cufar« iz Jesenic je bila odobreno pokritje izdatkov za uspešno gostovanje ansambla narodnih plesov v Italiji. Občinskemu odboru ljudske tehnike so zvišali dotacijo za kritje izdatkov za šolske krožke.

TE DNI PO SVETU

IZREDNO STANJE V PANAMSKI CONI

Panamski predsednik je zaprosil Varnostni svet, naj bi posredoval v sporu, ki je nastal po spopadu ameriških varnostnih čet s panamskimi študenti. Panamski študenti so v spremstvu policije obesili na ameriško univerzo panamsko zastavo. Zvečer pa je v cono vdrla še ena skupina študentov, ki je rušila vse, kar ji je prišlo pod roke. Poveljnik ameriških čet je dobil poveljstvo, da prevzame poveljstvo nad vsemi četami v Panami. V Panami vlada izredno stanje.

NAPAD NA SEDEZ ITALIJANSKE SINDIKALNE ORGANIZACIJE

V Rimu je skupina neofašistov izvedla bombni atentat na sedež delavske sindikalne organizacije. Vsa italijanska javnost in vlada ostro obsojajo gnusni napad in žalitve držayne zavesti delavcev. V Pisi so že prijeli dva voditelja gibanja Mlada Italija, ki so organizirali bombni napad.

NA CIPRU VLADA PRICAKOVANJE REZULTATOV KONFERENCE V LONDONU

Iz Cipra sporočajo, da so bili zadnji dnevi mirni. Počasni odstranjujejo barikade. Vendar se še vse pričakuje rezultatov konferenčne podpisne ciprškega sporazuma o neodvisnosti in Londonu.

SRECANJE PRIJATELJSTVA

Časopis »Tutti gli uomini« je skoraj polovico časopisa posvetil obisku naših književnikov v Pistoi pri Firencah. V časopisu so objavili del naših pisateljev in tri reportaže o Jugoslaviji.

Lepe nagrade za najboljše šole

Pred dnevi je posebna komisija zbrala podatke, ki so jih lani dosegle šole pri varčevanju. Pobudo za varčevanje da vsako leto Komunarna banka Kranj.

V kranjski občini je tekmovalo 14 šol. Med vsemi je bila najboljša osemletka Stane Zagar iz Kranja. Od skupnega števila 1020 učencev, ima kar 480 vlagateljev, ki imajo povprečno na hranilnih knjižicah 14.107 dinarjev. Kot nagrado je šola prejela odtisni knjižnično kinoprojektor. Tei šoli sledijo osemletka Simon Jenko, Primorsko-V. Zabcina, Nalko, Cerklje, Predstie, Senčur, Duplje, Vokloj Olševak, Trstenik, Podbrezje in Zalog pri Cerkljah. Nekaj šol bo prejelo kolektivne nagrade.

Ta način tekmovalja ima zlasti iz vzgojnega vidika velik pomen, najboljše šole pa so zato tudi dobro nagradjene. — R.

VPREGA BREZ, LUCI

Zmračilo se je že, ko je Peter Markič z osebnim avtomobilom KR 33-61 peljal po cesti IV. reda iz Strahinja proti Naklem. Iz nasprotni smeri je vozil vprečni voz, ki ga je upravljaval Filip Cebašek. Nenadoma je opazil Markič vprego, zakaj bila je brez luči. Brž je pritisnil na zavoro, vendar je bila razdalja prekratka, pa cesta je bila spolzka. Zaneslo ga je v yoz. Materialna škoda na obeh vozilih (na avtomobilu je precejšnja) je ocenjena na okoli 210.000 dinarjev.

OGENJ V DELAVSKI BARAKI

Stirilindvajsetletni delavec Bogatin Nikolovski je v sredo zgodaj jutraj zakuril peč v baraki delavskega naselja Zelezarne Jesenice na Strazi in odšel na delo. Ves dan ni bilo v njej nikogar, zakaj njeni stanovavci so bili na delu. Od vročine se je vnel pod, naprej okoli peči, počasi je šlo dalje. Ob 21.40 se je razlamtelo. Stanovavci in delavci sosednjih barak so ogenj pogasili. Toda kljub temu ognjeni zublji stoisosem dinarjem, na kolikor je ocenjena škoda, niso prizanesli. Baraka je bila popolnoma lesena, bila je stara 15 let.

PREDDVOR — V nedeljo ob 9.30

sta se v Kokrj zaradi podedenle ceste zalezela osebna avtomobila LJ 162-64 (voznik Branko Polajnar) in K-PC-171-D (voznik Adolf Stiller). Polajnar si je pri trčenju zlomil levo nogo in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico, njegova sopotnika Dragica in Pavel Horvat pa sta bila lažje poškodovana. Na obeh avtomobilih je za pol milijona škode.

BOHI, BISTRICA — V bližini hotela »Zlatorege«

v Bohinju sta v nedeljo ob 15.30 pri srečavanju trčila Milan Medja z osebnim avtomobilom KR 47-51 in Jože Erzan, ki je vozil osebni avto LJ 238-94. Do trčenja je prišlo zaradi nedejene ceste, ki je povzročila na obeh vozilih škode za približno 150.000 dinarjev.

ČRNO NA BELEM

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

V času, ko se okoli Lemanskega jezera steza ledeni obroč, čistijo hišniki in oskrbniki palače Združenih narodov v Zenevi zeleno mlzo, katero bodo v nekaj dneh zasledili udeleženci razorožitvene konferenčne. Razpored udeležencev je ostal isti. Njihovo število prav tako. Spremenile pa so se nekoliko okoliščine in vzdušje in mednarodnih odnosih. Razorožitveni čoln so začeli veslati z drugačnimi vesli.

Pred dnevi je novi ameriški predsednik v prvi poslanici naslovljeni ameriškega narodu nekoliko podrobneje povedal, kako namerava ameriški razorožitveni odposlanec veslati na nadaljevanju razgovorov v Zenevi. Nekatera dejstva in navoedli opozarjajo, da sta obe vodilni jedrski sili zimske počitke izbrali za zmanjševanje oborožitvenih izdatkov. To je prišlo posebno do izraza v težnji, da bi zmanjšali izdatke v proračunih za oborožitve. S temi in podobnimi ukrepi so ustvarili prve pogo-

je za uspešno nadaljevanje začetih razorožitvenih razgovorov. Ameriški predsednik Johnson je prvi ameriški predsednik, ki je povedal, da so ZDA zmanjšale proizvodnjo glavnih jedrskih surovin. Tako smo prišli do zanimivega po-

ZDA. Njegova vlada rabi denar za udržitve dolarja, za zboljšanje plačilnih odnosov s tujino, za velike načrte in vlaganja v zdravstvo, socialni politiki in v šolstvu. Na teh treh področjih se je Američanov počutil strah, da so v velikem za-

stranj zelo natančno proučujeta ukrepe. Zadnji dogodki so pokazali, da to pomeni zmanjševanje razorožitve, čeprav še ni nobenega sporazuma o razorožitvi.

Ameriški predsednik Johnson je v svoji poslanici tudi poudaril, da

uranjeno je napovedovati hitre napredek v razorožitvenem odboru, verjetno pa bodo našli več soglasnosti pri urejevanju različnih vprašanj. Razorožitve je brez dvoma daljš proces, ki rabi tudi daljše priprave. Hitre razorožitve najbrž ne bo, zato smo lahko veselili, če bo potekala postopoma. Američani so tudi najavili, da bodo sprožili nove predloge. Ker so zahodne sile te predloge skupaj izdelale ne smemo podcenjevati vpliva Johnsonovih stališč na rahodne razorožitvi, vendar pa najbrž ne bi da je nemogoče pričakovati nek dokončni sporazum o popolni razorožitvi, vendar pa najbrž ne bi bilo preveč utopistično pričakovati delnih sporazumov tam, kjer so si Američani in Rusji že precej enotni. V Bell hiši so mnenja, da tudi delni sporazumi vodijo k razorožitvi in k zaupanju, ki je potrebno preden bi se lotili težjih in večjih razorožitvenih načrtov.

Vrnitev v Ženevo

java, da Sovjetska zveza in ZDA z enostranskimi dejanji druga drugo prisiljujeta na opuščanje oboroževanja in se dejansko že razorožujeta. Skarje, s katerimi so do sedaj rezali vojaške proračune so sicer opravičevali s štednjo, vendar ne smemo prezreti tudi političnih namer. Johnson je krašnje vojaških proračunov utemeljeval z borbo proti siromaštvu v

ostanku. Ameriški strokovnjaki trovaške izdatke prisiljena zmanjševati zaradi drugih skrbí. Predvidena ima velika sredstva za izgradnjo kemične industrije in za izboljševanje življenjske ravni, kjer je vzhod še vedno v precejšnjem zaostanku. Ameriški strokovnjaki trdijo, da ni nobenega dvostranskega dogovora o zmanjševanju vojnih izdatkov. Res pa je, da obe

kopljene orožja ni samo razsipništvo za državno blagalo, temveč da ima tudi določene izvalne motive. Pred svojim govorom je novinarjem povedal, da je Pentagon odvezl deset milijard dolarjev, ki so jih v proračunu zahtevali za oborožitve. Kaj torej v takšnem razvoju lahko pričakujemo iz konferenčne dvorane osemnajstih v Zenevi. Pre-

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Izdelava statutov delovnih organizacij

Kmalu široka razprava med proizvajavci

Med pomembne naloge naših delovnih organizacij nedvomno spada tudi izdelava njihove notranje zakonodaje — statutov. S tem v zvezi pa je nujno potrebno, da se v vsebinsko statutu seznanijo pravsi neposredni proizvajavci. Razprava o teh vprašanjih je bila tudi ena izmed točk dnevnega reda strokovnega odbora za Industrijo pri občinskem sindikalnem svetu Tržič, ki je bila pretekli četrtek.

Iz sicer obširne problematike glede izdelovanja statutov v industrijskih gospodarskih organizacijah naj povzamemo le dvoje ugotovitev, in sicer da so osnutki statutov teh podjetij na splošno že izdelani, medtem ko razprava o njihovi vsebini med neposrednimi proizvajavci še ni zadostí zažive-

Bombažno predilnico in tkalnico ter PEKO, ki že izdajata lastni tovarniški glasili. V BET so nekaj časa tudi razmišljali, da bi razmnožili toliko izvodov statuta, da bi po en izvod dobil sleherni proizvajavec. Vendar bi bila realizacija te zamisli dokaj obsežno in tudi drago delo.

V tržički tovarni kos so se odločili, da bodo statui obravnavali po poglavjih in zato statui tudi temu ustrezno razmnožujejo. Trenutno je v pripravi za izdajo tretje poglavje statuta. Tudi v Združenih lesni Industriji Tržič bo že v prihodnjih tednih statut prišel v javno razpravo med proizvajavci, medtem ko je po sedanjih pripravah mogoče sklepati, da bodo pričeli javno razpravljati o statutu tovarne Runo že prihodnji teden. Vsebinsko je statut izdelan tudi že v Lepenki, treba ga bo le še nekoliko pravniško oblikovati.

Iz teh ugotovitev je torej mogoče povzeti, da bo razprava o statutih v industrijskih podjetjih tržičke občine vsak čas pospešeno

Brez režiserja in pevovodje

Pred kratkim je bila na Jezerškem redna letna konferenca kulturno umetniškega društva Jezerško, na kateri so se pogovorili o delu v preteklem letu in o bodočih nalogah društva. Kljub številnim težavam je društvo uspešno delovalo. Ze več let ima tudi dobre prijateljske odnose s prosvetnim slovenskim društvom onstran meje na Koroskem. Tudi v bodoče bodo ta sodelovanja še pogostila.

Največje težave ima društvo s tem, ker nima režiserja niti pevovodje. Kljub temu so se odločili, da bodo v letošnji sezoni naštudirali

dve dramski deli. Ponovno bodo poskusili spravili na noge svoj pevski zbor. Več sklepov je bilo sprejetih tudi v zvezi s knjižnico, ki ima okoli tisoč knjig. Prav tako so sklenili, da bodo že zgodaj spomladi pričeli pripravljati program za krajevni praznik in za tradicionalni »Ovčarski bal«. Za pomoč ob letošnjem Ovčarskem balu bodo prosili tudi občinski svet Svobod in prosvetnih društev Kranj. Cim preje bi želeli urediti tudi klubski prostor. Adaptacija je že nekaj časa končana, sedaj pa bi rabili denar za opremo, vanj pa bi prenesli tudi knjižnico. — R.

Nadaljevanje s 1. strani

1 Voda ne teče več v grlo

taric zmanjša, ki so od lanske cene 130 dinarjev preko 170 in 180 dinarjev sedaj poskočile že na 280 dinarjev, kar je v primerjavi s

cenami premoaga in drv kar malo previsoko.

Sicer pa butarice na Jesenicah to zimo veljajo že 320 dinarjev, ker po odpadkih menda precej poprašujejo tudi v drugih državah, pa tudi celozna industrija se poteguje zanje.

Z lignitom so tu še kar na tekočem, čeprav namesto zaželenega kokovca dobijo predvsem lignit v večjih kosih. Teže je z rjavim premogom, ki ga je komaj, komaj za potrebe bolnice. Ta ga namreč vsak dan porabi 7 ton. Samo za premog imajo okoli 250 naročil, vendar jih dokaj sproti, v manj kot ednu dni, zadovoljujejo.

V Kranj doteka toliko premoaga, kolikor ga je potrebno za naročila, ki prihajajo sproti. Vendar pa so še vedno v zaostanku, ker je bilo v poletnih mesecih izredno veliko naročil. Za primerjavo: v juliju so potrošniki naročili 1738 ton premoaga, v novembru pa 244 ton. V zaostanku je še nekaj naročnikov iz meseca avgusta in po nekaj iz poznejših mesecev, izpolnili ne so več nujnih naročil, ki so prišla pozneje. Sedaj že dotekaio ponovna naročila tistih, ki jim gre zaloga kuriva h koncu in takih, ki se želijo oskrbeti za prihodnjo zimo. Drv je bilo do 8. oktobra dovolj, potem pa jih je do začetka decembra primanjkovalo. Sedaj je nekoliko bolje, vendar je po njih majhno povpraševanje.

RAZGLAS

Pri oddelku za notranje zadeve so v hrambi najdeni spodaj navedeni predmeti, mopedi in kolesa:

1. žensko kolo, neznane znamke, št. okv. 549830, zelene barve
2. moško kolo, znamke »Rog«, št. okv. 395385, svetlo plave barve.
3. žensko kolo, neznane znamke, št. okv. 327822, zelene barve
4. moško kolo, neznane znamke in številke, srebrne barve
5. moško kolo, znamke »Rog«, št. okv. 43475, sive barve
6. moško kolo, znamke »Rog«, št. okv. 103451, svetlo plave barve
7. žensko kolo, nez. znamke, št. okv. 1239033, črne barve
8. moško kolo, znamke »Puch«, št. okv. 20960, porjavele barve
9. moško kolo, neznane znamke, št. okv. 02052, črne barve
10. žensko kolo, znamke »Rog« št. okv. 350996 črne barve
11. moško kolo, znamke »Bianchi«, št. okv. 148163, sive barve
12. moško kolo, znamke »Rog«, št. okv. 128831, zelene barve
13. moško kolo, znamke »Dyrkopp«, št. okv. 1397427, črne barve
14. moško kolo, neznane znamke, št. okv. K-01, črne barve
15. žensko kolo, znamke »Rog«, št. okv. C-42923, modre barve
16. žensko kolo, neznane znamke, št. okv. 619846, sive barve
17. moško kolo, neznane znamke in številke, zelene barve
18. žensko kolo, znamke »Partizans«, št. okv. 89019, rdeče barve
19. žensko otr. kolo, znamke »Cuele-special«, brez št., rdeče barve
20. moško kolo, neznane znamke, št. okv. 213621, plave barve
21. moško kolo, »Rog« št. okv. 387379, sive barve
22. moped »Colibri«, št. okv. 005574, št. ser. 20180714, zelene barve
23. moped »Colibri«, št. okv. 034228, št. ser. 20182339, rdeče barve
24. moped »Colibri«, št. okv. 150469, št. ser. 20299065, sive barve
25. dvosedelci, tip T-12
26. rdeča deparnica iz polivinila
27. aktovka na zadrgo iz plastične mase
28. črna deparnica
29. denarnica zelene barve.

Lastniki zgoraj navedenih predmetov, mopedov in koles naj se zgjase v roku enega leta pri tuk. oddelku za notranje zadeve z izkazom o lastništvu. Po preteku enega leta bodo predmeti, mopedi in kolesa prodani na javni dražbi.

Iz pisarne Oddelka za notranje zadeve Skupščine občine Kranj

2 Poklonjeni zaslužek

Imajo rezervni sklad za osebno dohodke in podobno. Odvisno je pač od njihovih pravil in notranje ureditve. V tem primeru se delavec vnaprej zavestno odreče določenemu delu svojega dohodka. Tako oblika dovoljuje tudi posebna novoletna izplačevanja. Seveda pa tudi pri tem kršimo načelo delitve po delu, če ne damo toliko kot je posameznik vložil, marveč vsem enako, kot so delali v mnogih podjetjih.

Vsekakor je delitev v takšni obliki rušenje sistema delitve po delu na najsí imenujemo nagrade, dobiček ali višek lid. To je zlasti tam, kjer niti danes še ne vedo povedati iz katerega »žena« — sklada je denar pišel. Pojav same podaljšuje merzno miselnost, ker ustvarja vtis, da pri tem ni šlo za redni in doseženi delovni uspeh, marveč za »dobrote«, razumevanje ali iznadaljivost vodilnega vodstva. V tem smislu je taka delitev dohodka in obliki »edeka mrazas ponikuloša za proizvajavca. Če so to sredstva kolektiva (druga ne morejo biti!), se pravi sredstva kot plod dela in uspeha proizvajavcev, potem jim je treba sproti — mesečno ali pa ob letnem izračunu izplačevati po resničnih dosežkih ne glede na konec leta in druge okoliščine. Če je bil delavec sposoben zaslužiti, je brez dvoma tudi dozorel, da zna svoj denar tudi sam raznorediti po potrebah, ki jih ima. Zato so taka izplačila kršitev naših načel in poniževanje proizvajavca-ustvarjavca lastnih dobrin. — K. M.

Trije kot eden

Na sliki vidimo — od leve proti desni: Zorana, Mirana in Dragana

Vsak dan jih lahko srečamo. Toda, če ne bi hodili skupaj, ampak vsak zase, nikoli ne bi vedeli, koga smo srečali. Vsi trije so si podobni kot dinarji. Vsi so enako oblečeni, enake zunanosti in tudi enakih značajev in navad. Vsi trije hodijo v isti razred na osemletki Franceta Prešerna v Kranju. Vsi trije so odlični športniki. Vsi trije radi igrajo lab in nogomet, namizni tenis in smučajo. Vsi trije spijo v eni spalnici in se učijo pri isti mizici. Vsi trije so zdravi in veseli. To so resnični trojčki, trije bratje, ki so se rodili 13. oktobra 1951. leta v ljubljanski porodnišnici. Stanujejo v Kranju, na Kidričevi cesti.

Ko je za rojstvo zvedel načelnik vojnega oddelka v Kranju, je takoj sporočil veselo novico maršalu Titu in ga zaprosil za botra. Tito je kratek odgovoril: »Pristanem, ker so trojčki.« Boter se jih spomni vsako leto. Za dan republike jim pošlje darila. Letos je vsak dobil lepo zbirko knjig. Otroci pa so mu za novo leto poslali ročno delo. Starja trojčkov, Anton Božič in Nada-Alenka sta se poročila v letu 1947. Doma sta iz Primorske. Hčerka Alenka se jima je rodila 1948. leta in sedaj obiskuje gimnazijo. Oče in mati sta bila oba v partizanih. V vojni sta opravljala različne vojaške in politične dolžnosti. Mater Nada-Alenka smo vprašali, kdaj je imela največ skrbí s svojimi trojčki. Odgovorila je, da je bilo najbolj težko prva leta. Poseben ročni yozideček, s katerim sta jih z možem prevažala, branila je sedaj.

VREME

VREMENSKA SLIKA

Ze dalj časa se je zadrževalo nad Evropo področje visokega pritiska, v nižinah je bil hladn zrak, ki je povzročal nizko oblačnost. — Jedro hladnega zraka se v višinah iznad srednje Evrope pomika proti jugu in bo povzročilo poboščitev tudi v višjih legah.

NAPOVEDI ZA DANES IN IZGLEDI ZA PRIHODNJE DNI

Oblačno vreme, vmes bo snežilo. Najnižje nočne temperature med —8 do —13 stopinj, najvišje dnevene okoli —6 stopinj. Tudi v nedeljo bo oblačno in vmes bo rahlo snežilo, vendar znatnejših padavin ne bo. Se naprej bo hladno vreme.

VREME V PETEK ob 13. uri

Ljubljana: oblačno, posamezne snežinke; Lesce-Bled: oblačno, —8, zračni pritisk 1035 milibarov, pritisk je ustaljen; Jezerako: jasno, —11; Triglav-Kredarica: pretežno oblačno, —7, plha jugovzhodnik s hitrostjo 20 km na uro.

SNEŽNE RAZMERE v petek ob 7. uri

Komna — 50 cm, Tamar — 50 cm, Dom Planca — 34 cm, Vršč — 40 cm, Kranjska Gora — 32 cm, Zičnjica Vitranec — spodaj 34 cm, v sredini 44, na vrhu 50 cm, Lesce — 24 cm, Pokljuka — 45 cm, Bled — 30 cm, Jezero zamrznjeno, Bohinj — 38 cm, Krvavec — 30 cm, Jezerako — 22 cm, Dom na Joštu — 25 cm.

● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun

Danes in jutri:

Sedmič po stezah partizanske Jelovice

V počastitev spomina na Dražgoško bitko

ZELEZNIKI — SELSKA DOLINA — Danes in jutri, 11. in 12. januarja, bodo v počastitev legendarne Dražgoške bitke že sedmič izvedli proslavo, ki pravzaprav prerasča v tradicionalno zimsko-sportno prireditve. Tako se na svojevrsten način ohranja spomin na Dražgoško bitko, ko so gorenjski partizani okupatorju 1942. leta zadali prvi in najhujši udarec na Gorenjskem, Mladina in športniki prevzemajo glavni del programa. Z udeležbo na zimsko-sportnem tekmovanju — nočni slalom, amušarski teki in sankanje — v Zeleznikih, Selcah, Kropi in Lancovem pri Radovljici najbolj prispevajo k dejanskemu namenu proslave. Udeležba je vsako leto številnejša, zakaj razen gorenjskih oziroma slovenskih smučarjev tekmujejo tudi

predstavniki iz drugih republik. Po ukinitvi kranjskega okraja je obveznost sprejela skupščina okraja Ljubljana, medtem ko gre skrb za organizacijsko in tehnično izvedbo odbora ZZB NOV občin Kranj, Sk. Loka, Tržič, Radovljica, Jesenice. Letos prvič so pritegnili tudi Kamnik in Domžale. Vse občine namreč kolektivno, v primernem razmerju krijejo stroške (predračun 3,5 milijona dinarjev) prireditve. Prva prireditev v okviru proslave »Po stezah partizanske Jelovice« bo nočni slalom v Zeleznikih, drevi z začetkom ob 17.30. Skupno bo nastopilo 70 tekmovalcev. Jutri dopoldne ob 10. uri pa se bodo v Zeleznikih in Lancovem začeli teki. Sankaške tekme z navadnimi in tekmovalnimi sammi pa bodo v Selcah in Kropi. — St. S.

Težave in uspehi komunalnega podjetja

Komunalno podjetje na Jesenicah je bilo leta 1961-62 tik pred likvidacijo. Nestrokovno in neodgovorno delo vodilnega osebja, direktorja, računovodje in sekretarja podjetja je nedvomno največ pripomoglo k hitremu propadanju podjetja. Zato so se odločili, da bodo zamenjali vodstvo podjetja. Delo v letu 1963 so pričeli z 20 milijonsko poslovno izgubo in več kot 10 milijonsko razliko med se neodpisano vrednostjo osnovnih sredstev in obračunano amortizacijo.

Samoupravni organi, vodstvo podjetja in organizacije so se lotili odgovorne naloge rešiti podjetje nadaljnjega propadanja. V lanskem letu so iz rezervnega sklada skupne porabe porabili 7 milijonov za kritje poslovne izgube iz leta 1962. Najeti so morali še 8 milijonov kratkoročnega kredita iz občinskega rezervnega sklada.

Kljub vsemu pa so v lanskih devetih mesecih, pri 180 milijonski finančni realizaciji ustvarili 33 milijonov skladov. Tak finančni uspeh so dosegli zato, ker so povečali realizacijo na čega zaposlenega za 41 odstotkov, osebni dohodek zaposlenih pa se je povečal za 18 odst. Torej storilnost dela je naraščala hitreje kot osebni dohodki.

Po analizi devetmesečnega poslovanja v lanskem letu so začeli še bolj izpopolnjevati organizacijo dela, modernizirati osnovna sredstva, vzgajati kader in načrtno odvijati del sredstev za družbeni standard.

V prihodnje bodo izvajali dela in vzdrževali razne komunalne objekte nizke gradnje, razvijali potrebno komunalno dejavnost in organizirali obrtni center za razne obrtne usluge. V ta namen bodo po programu porabili približno 68 milijonov dinarjev. Za sedaj imajo kritih skoraj 25 milijonov — za razliko pa bodo morali najeti nekaj kreditov.

Dosedanji uspehi in program njihovega razvoja so zagotovilo, da bodo sredstva koristno vložena za razširjeno reprodukcijo. Tako bo iz skoraj likvidiranega Komunalnega podjetja zrastle novo, ki bo v korist in ponos cele občine. — ak.

V Kranju so začeli podirati dvoriščno stavbo ob »Stari pošti«, katero bodo preuredili v upravne prostore in trgovino tovarne »Sava«

Pregled znanja na veliki prireditvi v Kranju

V nedeljo, 12. januarja, ob 10. uri dopoldne bo v koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju zanimivo občinsko tekmovanje. Ki ga organizira komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu skupščine občine Kranj. Na tekmovanju »Odgovarjamo na vprašanja« — vse o prometu bo nastopilo 10 ekip iz vseh osemletk kranjske občine.

To bo pravzaprav pregled, na katerem naj bi učenci pokazali česa so se naučili v času zvezne prometno-vzgojne akcije. Celotna prireditev bo povezana tudi s kulturno-zabavnim programom, na katerem bodo prav tako sodelovali učenci različnih šol in vrtcev.

Za najboljše šole, ki so v času vzgojne akcije in tekmovanja zbrale največ točk, je prireditelj pripravil za pol milijona dinarjev kolektivnih in individualnih nagrad. — R.

Po poteh slovenske planinske transverzale

Malenski vrh nad Poljanami, ki stoji 705 metrov visoko in ima sto prebivalcev, je bil pred dnevi deležen zanimivega planinskega predavanja »Po poteh slovenske planinske transverzale«. Predavanje je bilo v prostorih osnovne šole, predaval pa je znanj planinski vodnik Alojz Hafner iz Škofje Loke. Udeležencem je prikazal preko 200 barvnih diapozitivov. Predavanja se je udeležilo preko 70 domačinov in okoličanov, kar priča, da je bilo zanj veliko zanimanje, zlasti med mlajšimi prebivalci. — R.

Kako je s statutarno razpravo

Prihodnje dni bo o tem vprašanju razpravljal strokovni odbor za industrijo

NOVE ORGANIZACIJSKE oblike sindikalne organizacije, ki se kažejo v ustanovitvi področnih strokovnih odborov, bodo nedvomno mnogo pripomogle k temeljitejši obravnavi problemov. Tudi pri občinskem sindikalnem svetu v Trzinu so preteklo leto formirali tri področne strokovne odbore, in sicer odbor za industrijo, odbor za družbene službe in odbor za storitvene dejavnosti.

Kot prvi se bo letos sestel na svojo sejo strokovni odbor za in-

STRELCI V CERKLJAH PRED NOVIMI NALOGAMI

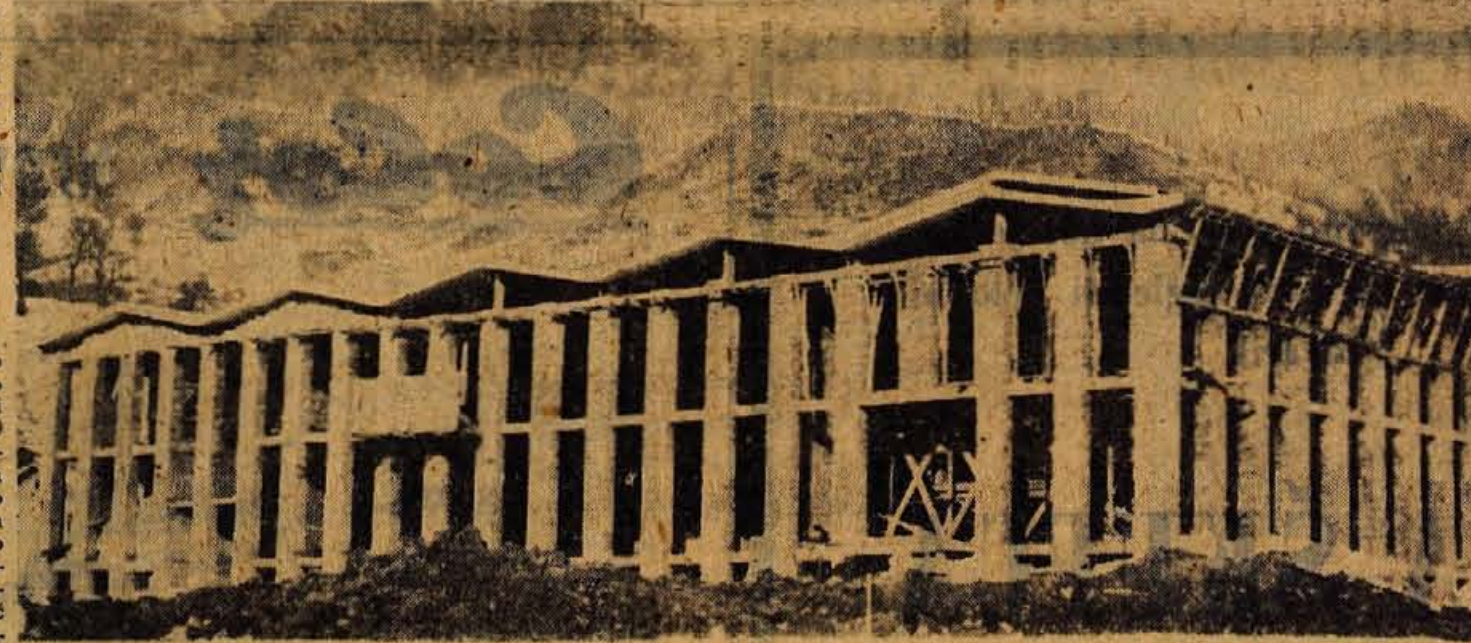
Pred dnevi je imela strelska družina v Cerkljah na Gorenjskem svoj redni letni občni zbor. Družina šteje 86 članov in članic. V zadnjem domu so preuredili tudi prostor, tako da sedaj lahko tekmujejo in trenirajo tudi na predpisano dolžino 10 metrov. Prej je bila strelska dvorana dolga le osem metrov in pol. Za bodoče delo so sprejeli več pomembnih smernic, med drugim tudi to, da bodo dogradili strelišče za malokalibrsko puško in da bodo na osemletki v Cerkljah ustanovili pionirski strelski krožek. Izvolili pa so tudi novo vodstvo. — R.

Ob Savi Dolinki

● Na Plavzu, ki ga lahko imenujemo »nove Jesenice«, so pred nedavnim zopet dogradili tri stanovanjske bloke s 60 stanovanji. Najhujša zima tistih, ki so čakali na stanovanja ni motila. V zadnjih dneh so zasedli že večino stanovanj in je le še nekaj takih, ki čakajo ugodnejšega vremena. Pridobitev 120 novih stanovanj, pomeni za Jesenice mnogo. Se več pa pomeni za tiste, ki so čakali na stanovanja po pet in celo več let in so jih imeli že nekaj let plačane.

● Uspela razstava Jeseničanov v Italiji. Med obmejnima občinama Jesenice in Trbiž obstaja že nekaj let dobra zveza, ki se utrjuje v organiziranem raznih kulturnih prireditvah. Svoboda »Tone Cufar« na Jesenicah gostuje s svojimi odseki vsako leto v Trbižu in drugih

dustrijo, in sicer že prihodnje dni. Na seji bodo razpravljali o nekaterih pokazateljih gospodarjenja v preteklem obdobju, razen tega pa bodo analizirali tudi dosedanje razpravo v delovnih organizacijah o statutih podjetij ter s tem v zvezi sprejeli ustrezne zaključke za prihodnje delo na tem področju.

Dom družbenih organizacij na Javorniku so pred kratkim pokrili, da bodo lahko nadaljevali z notranjimi deli tudi v zimskih mesecih in tako dom čimprej dogradili

krajih občine. Za letošnje novoletne praznike so imeli razstavo slikarskih del jeseniških svobodašev, učencev jeseniških šol in jeseniškega akademskega slikarja Jaka Torcarja. Razstavo so odprli v soboto, 28. decembra, in je bila

odprta do 4. januarja. Bila je v prostorih strokovne šole v Trzinu. Oglede si jo je veliko število domačinov, zlasti mladih, pa tudi okolišani in strokovnjaki. Kritike so bile pohvalne. Taki obiski utrjujejo odnose med prebivalci dveh sosednjih držav. — U.

Na Jesenicah se je Tehnični muzej zadnja leta obogatil s številnimi zgodovinskimi dokumenti o delavskem gibanju pred vojno, v narodnoosvobodilni borbi in povojni izgradnji, pa tudi z eksponati o razvoju

planinstva in alpinizma. Ker prostori Tehničnega muzeja ne zadostujejo za razstavljanje vseh teh predmetov, sta se Zelezarna Jesenice in občinska skupščina Jesenice sporazumeli za ureditev bivše Kosove graščine v muzej. Stavbo, ki služi danes za nekatere urade občinske skupščine, bodo preuredili v »Slovenski planinski muzej«. Odločitve za ureditev bivše Kosove graščine v Slovenski planinski muzej, pomeni novo kulturno pridobitev za Jesenice in jeseniško občino.

TOSO gre v Leipzig

Malokdo v Kranju pozna tovarno obutvenih strojev in opreme TOSO, ki ima velik pomen za celotno jugoslovansko čevljarstvo industrijo. Iz majhne obrtne delavnice, se je s povečanjem in novo organizacijo razvilo solidno podjetje, ki že v polni meri oskrbuje 75 podjetij čevljarске panoge v državi s stroji, rezervnimi deli, sekalnimi noži in kalupi.

Z novo notranjo organizacijo, uvedbo močne konstrukcije, priprave dela in sistematične raziskave domačega in tujega tržišča so v zadnjem času prešli na večje serijske izdelave strojev, zelo izpo-

polnjenih in popolnoma enakovrednih s tujimi. Zaradi premajhnih proizvodnih kapacitet pa morajo tovarne žal upoštevati še ogromno strojev iz inozemstva. V letošnjem letu pričakujejo že tudi prve izvozne uspehe, posebno v mlade afriške države. Tudi na letošnjem leipziškem sejmu bo TOSO sodeloval s serijo strojev, ki jih bo po končanem sejmu odkupil neka nemška tovarna. Velike možnosti ima mladi kolektiv doma in v svetu, kljub težkim pogojem, s katerimi se mora boriti. Posebno pereč problem je z neprimernimi obratnimi prostori. Garancija za večje uspehe je kolektiv mladih ljudi, ki z velikim voljo in veseljem želijo in se trudijo za izpolnitev vseh postavljenih ciljev.

V Lomu pod Storžičem gradijo gasivsko-prosvetni dom

V LOMU POD STORŽIČEM so ustanovili prostovoljno gasivsko društvo že leta 1929. In kupili prvo motorno brizgalno. V lomski dolini so številna posestva, ki se ukvarjajo s kmetijstvom in gozdarstvom. Imeli so štiri žage, ki so jih izpodrinili moderni žagarski obrati. Nekateri se ukvarjajo tudi z žganjem apna. Življenje se čedalje bolj spreminja. Vedno več je namreč tistih, ki odhajajo na delo v tržiške tovarne in podjetja.

Sredi vasi so že pred vojno postavili majhen gasivski dom, v katerem je še danes vse gasivsko orodje. Za kaj drugega v njem ni prostora, ker je premajhen. Pričeli so že razmišljati, da bi gasivski dom povečali, toda potrebujejo tudi prosvetno dvorano. Pred tremi leti so pričeli graditi nov gasivsko-prosvetni dom.

Obiskali smo domačina, predsednika prostovoljnega gasivskega društva Jožeta Rozmana in ga zaprosili za razgovor o gradnji doma.

- Kje stoji novi dom?
- Na severni strani vasi v smeri vasi Potarje. Če bo mo vse urečel, bo dokončno zgrajen v letu 1966. Finančno sta nas podpirala občinska skupščina in občinska gasivska zveza Tržič, vse ostalo je prispevek prebivalstva. Preko 80 kubičnih metrov lesa so prispevali prebivalci sami. Naredili so tudi veliko prostovoljnih ur in zbrali precej gradbenega materiala. V spodnjih prostorih bodo garže in orodjalna za gasivsko društvo, nad njimi pa bo kulturno-prosvetna dvorana z 120 sedeži, prostori za družbeno-politične organizacije, stanovanje za hišnika in drugi prostori. Gasivski dom bo zgrajen že letos. Ostale prostore pa bomo gradili po finančnih možnostih.
- Koliko članov ima vaše društvo?
- Aktivnih je okoli dvajset. Imamo pa tudi pionirsko desetino.
- Kolikokrat ste že sodelovali pri požarih?
- Sedemkrat. Enkrat smo bili tudi v Trzinu.
- Kdaj je bil zadnji požar?
- Lanl jullija je pogorelo gospodarsko poslopje v Zgornjih Grahovkah. Hiše in ostalo smo rešili.
- Čemu vse bo služila nova prosvetna dvorana?
- Za vse kulturno-prosvetne namene, zbornice volivcev, sestanke in drugo. Imeli bomo tudi svoje kino predstave. Sedaj imamo v šoli le ozkočni kinoprojektor. — R. C.

Eden najmodernjših tekočih trakov za čevljarstvo Industrijo kap. 700 parov. Nov izdelek je za naročnika Industrijski kombinat Planika. Trak je dolg 45 metrov in je bil izdelan v rekordnem času

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodajmo dinamo za Topolino Fiat 500, celotno garnituro ležajev za pogonsko gred in meglenko. Praprotnik Vera, Ljubno 86 a 57
 Prodajmo Opel Rekord 54 v brezhibnem stanju. Naslov v oglasnem oddelku 69
 Prodajmo kravo simentalo 500 kg težko, brejo 8 mesecev, dobro mlekarico. Naslov v oglasnem oddelku 70
 Prodajmo prašiča 130 kg težkega in brejo telico. Dvorje 56 96
 Prodajmo 12 tednov brejo svinjo. Zg. Brniki 27, Cerklje 97
 Prodajmo nov rjav krznen plašč za večjo močno postavo. Olga

Koritnik, Mestni trg 49, Skofja Loka 98
 Prodajmo dele za Volkswagen, svojilke za osne krake, izpušne ventile in snežne vrige. Romovž Franc, Mladinska 1, Kranj 99
 Prodajmo dva »zotlarja«. Strahinj 12
 Prodajmo kravo po izbiri. Benedikova 28, Kranj 101
 Prodajmo prašiča za zakol. Vopovlje 15 102
 Prodajmo kuhinjsko mizo in 4 stole. Ul. Mlad. brigad 1, Kranj 103
 Prodajmo plemenskega vola. Senčur 279 104
 Prodajmo prašiča 150 kg težkega. Drulovka 32 105
 Prodajmo Fiat 1100 prevožen 31.000 kilometrov. Naslov v ogl. odd.

Prodajmo FIAT 1100/103 odlično z radiom. Vprašati Golob, St. Zagarja 23 106
 Ugodno prodajmo moped Collibri z rezervnim cilindrom, očali, kapo, rokavicami, zračno črpalko, cerado pajacom in finim orodjem. Naslov v oglasnem oddelku 4861
 Prodajmo prašiča 150 kg težkega. Pišelniva 15 129
 Prodajmo prašiča za zakol. Jama 3 130
 Prodajmo Topolino C — 1954. Delavska 25, Kranj 131
 Prodajmo kravo po izbiri. Zg. Brniki 26 132
 Prodajmo zazidljivo parcelo. Naslov v oglasnem oddelku 133
 Prodajmo gošterje št. 37 in moško suktnjo. Gregorčičeva 15, Kranj 134
 Prodajmo pleskano spalnico. Ogled pri Cehovinu na Pšimskovem 135
 Prodajmo kravo po izbiri. Sp. Brniki 60 136
 Prodajmo šivalni stroj Singer na elektriko. Naslov v oglasnem oddelku 137

ostalo

Nujno iščem eno ali dvosobno stanovanje v centru Bleda ali bližnji okolici, eventualno tudi odkupim. Naslov v oglasnem oddelku 33
 Fant prost vojašičine, ki ima veselje do lesne galanterije ali mizarstva, dobi hrano in stanovanje za pomoč pri delu. Oddati ponudbe pod »Vesten« 108
 Student išče sobo v centru mesta ali v njegovi bližini. Ppnuhbe poslati na oglasni oddelk »Placam dobro« 109
 Dekle, ki se je z mamo in enim otrokom peljalo proti Radovljici in sva bila skupaj na Brezjah v cerkvi in tudi zunaj cerkve, dne 20. oktobra 1962. leta, naj piše na naslov zaradi informacij, ki jih dobi v oglasnem oddelku s svojim naslovom.
 Glasbenik gledališča star 36 let, želi spoznanstva z ljubiteljsko popevko, učiteljico ali šiviljo. Pod šifro »Ljubiteljska popevka« 111
 Jožetu Zleblju, ki služi vojaški rok v Sarajevu želijo srečno novo leto prijatelj iz Poženka. 112
 Obveščam spoštovane stranke, da sem preselil mehanično delavnico z Gaštea na Ljubljansko cesto 21, nasproti Petrola. Zevnik Julij 113
 Radovljčani in okolčan! Se pred dežjem dajte dežnike v popravilo. Priporoča se »Dežnikarstvo« Radovljica, Cesta talcev 6 114
 Lokal ali dvoriščni prostor za izvrševanje obrti vzajemne takoj ali pozneje v najem pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod 1964 pošiljate na oglasni oddelk. 115
 V ponedeljek je bila izgubljena denarnica in v njej manjša vsota denarja. Vprašati Sindič, Staneta Rozmana 5 116
 Družina z enim otrokom išče gospodinjsko pomočnico. Poltze

se pri »Merkurju« v trgovini na naslov Tičar Miša 89
 Oddam lepo opremljeno sobo upokojenki ali delavki, ki dela na firmeni za varstvo triletnega dečka Novinc Anton, Zg. Sevnica 25, Medvode 117
 Oddam sobo s kabinetom. Naslov v oglasnem oddelku 118
 Oseba, ki je zamenjala klobuk v zdravstvenem domu Kranj, naj ga vrne, dobi svojega 119
 Preključem št. bl. 3413, 4061, 4062 izdan v kom. trgovini, Kranj, dne 18. 9. 1963, Herlec Ivanka 120
 Sprejemam in izvršujem razne načrte kot: garaže, adaptacije stanovanjskih hiš. Grem v pomoč ali službo tudi k stanovanjskim skupnostim. Naslov v »Glasu pod »Solidsno«. 121
 Iščem žensko za pomoč v gospodinjstvu. Nudim sobo in hrano. Naslov v oglasnem oddelku 122
 Dobro frizersko moč sprejme Kofler, Železniki nad Sk. Loko. Hrana in stanovanje preskrbljena 123
 Iščem neopremljeno sobo za eno osebo v Kranju ali okolici. Plačam v naprej. Marija Zver 124
 Gorenjski fant v Zahodni Nemčiji, tridesetlet let, srednje postave, želi spoznat prikupno slovensko dekle. Slika zašlepa. Oddati ponudbe v oglasni oddelk pod »V dvoje je lepše«. Tajnost zajamčena.

Izid zrebanja novoletne nagradne križanke
 1. nagrada 10.000 dinarjev: Vinko Brenk, Kranj, Skofjeloška 19
 2. nagrada 5.000 dinarjev: Ruzka Sunkar, Predoselje 28.
 3. nagrada 3.000 dinarjev: Anica Carman, Kranj, Gradnikova 11.
 4. nagrada 2.000 dinarjev: Rozalija Kunstelj, Kranj, Prešernova 4.
 5. nagrada 1.000 dinarjev: Drago Bajt, Skofja Loka, Kidričeva 7.
 6. nagrada 1.000 dinarjev: Ignac Cuderman, Tupaliče 27, p. Golnik
 7. nagrada 1.000 dinarjev: Minka Krajcar, Kranj, Zupančičeva 7.
 8. nagrada 1.000 dinarjev: Matjaž Križaj, Skofja Loka, Partizanska 9
 9. nagrada 1.000 dinarjev: Heda Solar, Kranj, Kajuhova 14.
 10. nagrada 1.000 dinarjev: Ivanka Sevcu, Kranj, St. Rozmana 3.

OPOZORILO ZIVINOREJCEM
 Te dni uslužbenci kmetijskih za drug opravljajo popis plemenskih krav in telic. Istočasno dostavljajo »skočne bone« za pavšalno skočnino v letu 1964. Te si morajo nabaviti živinorejci za vse plemenske krave in telice. Pravočasna poravnava skočnine za vse plemenske živali zagotavlja redno osemejevalno službo ter ostale storitve, ki so s tem v zvezi.
 Opozarjamo živinorejce, da poravnajo svoje obveznosti v določenem roku, sicer bodo sami krivi za vse nevedčnosti, kakor tudi za stroške, ki bodo nastali pri prisilni izterjavi.

Zivinorejski veterinarski zavod v Kranju

1. Avtomoto društvo Skofja Loka — šola za voznike motornih vozil bo v mesecu januarju pričelo z novim tečajem za šoferje amaterje AB kategorije. Prijavite se pri tov. Jesenovcu v trgovini PEKO Skofja Loka.
 2. Avtomoto društvo Skofja Loka — šola za voznike motornih vozil bo v kratkem pričelo s tečajem za mopediste. Prijavite se pri tov. Jesenovcu v trgovini PEKO, Skofja Loka.

Združenje šoferjev in avtomehaničkov SRS podružnica Kranj, razpisuje vpis v tečaj za pridobitev kvalifikacije prometne stroke (poklicni šofer). Vpis se bo vršil v nedeljo 12. januarja t.l., ob 9. uri dopoldan v Delavskem domu vhod št. 6 (pred občino). Vpis je važen za šoferje, ki so dobili pokleno vozniško dovoljenje na podlagi vojnega voznškega dovoljenja. Poznejših prijavn bo bodo upoštevali.

Solska komisija

Zahvala

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v tako velikem številu spremlili našega dragega očeta

Primožič Avgusta

na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje in nam ustмено ali pismeno izrazili sožalje, izrekamo iskreno zahvalo.

Globoko žalujemo: Hčerka Marija z družino, sinova Avgust in Adolf z družinama.

Tržič, 7. 1. 1964.

Zahvala

Ob bridki izgubi našega nepozabnega moža in očeta

VINKA PODJED

se najlepše zahvalujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom, podjetjema Central in Oljarica, Osnovni šoli Predoselje, Ekonomski šoli v Kranju, gasivcem, pevcem in gospodu župniku iz Predoselj.

Zahvalujemo se tudi zdravnikom dr. Bohincu in dr. Novaku za lajšanje bolečin med boleznijo.

Neutolažljivi: žena Anica hčerka Stani, sin Vinko in ostalo sorodstvo

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-135. Telefoni: glavni in odgovorni urednik, uredništvo in uprava 21-90, 24-75, 28-97. Naročnina: letna 1300, mesečna 110 dinarjev. Cena posameznih števk: sreda 20, sobota 20 dn. Mali oglasi: za naročnike 20, za nenaročnike 30 dn beseda. Neplačanih malih oglasov ne objavljamo.

kupim

Kupim kompresor v dobrem stanju. Ponudbe poslati v oglasni oddelk pod »Kompresor« 107
 Kupim kuhinjo in sobo v okolici Kranja. Ponudbe oddati pod »Plačam v gotovini«. 125
 Kupim 100 kg slame. Senčur 228 126
 Kupim prašiča za zakol. Naslov v oglasnem oddelku 127
 Kupim kravo 3 do 6 mes. brejo, vola za vprego 350 do 400 kg. Naslov v oglasnem oddelku ali oddati ponudbe na ogl. oddelk, pod 4865 4865
 Kupim suhe deske. Dolge 2 m, debele 20 mm in 25 mm, lahko so stare. Jošt Hinko, mizar, Naklo 51 128

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dobrega strica

FRANCA KOZELJ

izražamo prisrčno zahvalo za iskreno pomoč vsem sosedom, obrtnikom in vsem, ki so nam kakor koli pomagali v teh težkih dneh. Iskrena hvala za darovane vence in cvetje vsem sorodnikom, sosedom, pomočnikom in ZB. Posebno zahvalo smo dolžni obrtniški pevskemu zboru za ganljive žalstinke, gospodu dr. Francetu Rozmanu za spremstvo, kakor vsem prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti. Primskovo, dne 10. januarja 1964

Zaluječ: Francka Polanc z družino in ostali nečaki in nečakinje

objave

Uredništvo »Glasa« honorarno zaposli študenta ali študentko slavistike ali germanistike, ki bi v torek, četrtek in petek popoldan korigirala časopis. Obširnejša pojasnila se dobijo v uredništvu »Glasa«
KAM V NEDELJO?
 KUD Zalog pri Komendi sporoča: v nedeljo ob 15. uri gostujejo v Zalogu Veseli hribovci.

Tapetništvo — sedlarstvo, Radovljica, sprejme v službo delavca za tapetniško in sedlarsko delavnico. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe možen takoj.

»Invalidska delavnica Kranj sprejme takoj v službo 3 kvalificirane strojne pletilje. Interesentke naj se javijo na kolo-dvor št. 2, Kranj — pri sekretarju.«

Sporočamo žalostno vest, da nas je po mučni bolezni zapustil vzgledni delovni tovariš

SAŠA ŠKUFCJA

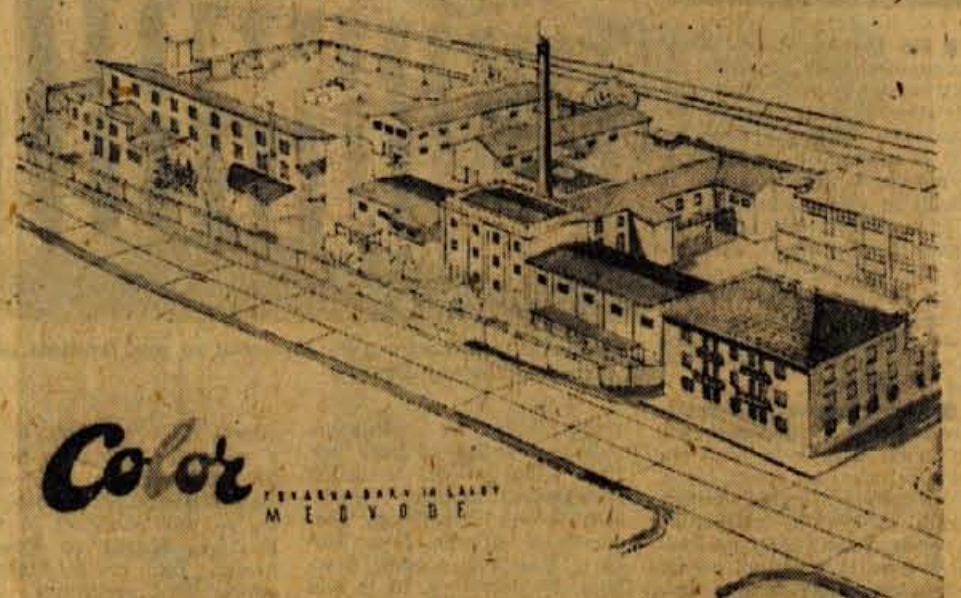
novinar

Na zadnji poti ga bomo spremlili v soboto, dne 11. januarja 1964, ob 16. uri iz Nikolajeve mrliške vežice na žalah v Ljubljani

Vestnega sodelavca, razgledanega razumnika in plemenitega človeka bomo ohranili v trajnem spominu

Delovni kolektiv časopisnega podjetja »Gorenjski tisk« v Kranju

Color MEDVODE

Specializirana za proizvodnjo najsodobnejših premaznih sredstev za potrebe industrije in široke potrošnje. Najnovejša premazna sredstva za avtomobilizem, les, gradbeništvo, pomorstvo, in vrsto specifičnih vej lahke in težke industrije, antikorozivne zaščite, zaščite proti kemikalijam, atmosferilijam in različnim drugim mehanskim in kemičnim vplivom. Zahtevajte prospekte, navodila in tehnično pomoč!

Prerano smo izgubili našega dragega moža, očeta in sina

SAŠA ŠKUFCJA

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 11. januarja 1964 ob 16. uri iz Nikolajeve mrliške vežice na žalah.

Kranj, Ljubljana, dne 8. januarja 1964

Zaluječ: neutolažljiva žena Nuša, hčerka Alenka, neutolažljiva mama in ostali

Kriza kulturnega življenja

Zanimiva ugotovitev nekega Poljaka, da je pri nas v kulturi kriza, da ljudje ne čutijo v sebi želje in potrebe po številnih kulturnih dobrinah, ampak le po nekaterih (npr. po filmu, zabavni glasbi itd.) ki jo je na četrtkovni javni tribuni o kulturni politiki v kranjski občini povedal podpredsednik skupščine Edgar Vončina (ali morda kot opravičilo za nizka finančna sredstva, ki jih proračun vsako leto odmerja kulturi?), ni nova. Tudi napačna ni. Čudno je le, da je bil za tako ugotovitev potreben nekdo iz Poljske, ki je bil pri nas, ki je videl, da si povprečen človek pri nas dobro knjigo težko privoščiti, da so gledališča slabo obiskana, da so koncerti klasične glasbe tabu redkih intelektualcev itd. Vsi mi pa to vemo že več let; vemo, da amaterske kulture (pa tudi v mestih) izumira, da poklicne kulturne institucije tega ne morejo povsem nadomestiti, da smo v Kranju ukinili poklicno Prešernovo gledališče, da (spet v Kranju) nimamo glasila, v katerem bi kulturni delavci objavljali svoja dela, da se zanimamo le za popevke in slabe filme (sodeč po repertoarni politiki naših kinematografov, ki imajo samoupravne organe da v imenu vseh nas izbirajo filme!) itd. Priča smo dehumanizaciji in komercializaciji našega človeka — proizvajalca. Pehamo se le za materialnimi dobrinami in če imamo enkrat lepo opremljeno stanovanje, fiščka, hladilnik in televizor, pa morda še Delo (da ga po kosilu, preden zadržamo ali preden odhitimo nazaj v tovarno delat nadure, prestajamo), potem smo zadovoljni. Ne vsi, veliko pa je takih. Preveč so se nekateri morali truditi za donar, da so vse to spravili skupaj. In premalo smo jim ob vsem tem povojnem pebanju za materialnim blagostanjem nudili tudi duševne hrane, da bi bili lahko drugačni.

In ko zdaj na javni tribuni (ali kjerkoli) ugotovimo, da tako je, se ne prašamo po vzrokih take dehumanizacije in komercializacije; res je, da jih poznamo, vendar o njih ne govorimo (ker so menda tabu?), ampak razdeljujemo (ali razdeljujejo) sredstva občinskega proračuna še vedno po starih receptih, kjer je kultura še vedno pastorka. Kjer pobira le drobtine, ki padajo z bogatašev mize (radl se pobahamo, da je Kranj industrijsko najbolj razvita komuna v Jugoslaviji, razen tega pa ima tudi sorazmerno močno kmetijsko zaledje). Poznamo stanje in vzroke (holi stanje kot vzroke, ker o napakah, ki smo jih delali in jih še delamo, neredi govorimo!), vendar so naša (subjektivna) prizadevanja, da bi jih odpravili, kot nehoten otrok sredi gozda. Premalo je, če v planu napišemo, snaj se pri oblikovanju kulturne politike v komuni izhaja iz osnovnih kulturnih potreb prebivalcev in slišno družbenih potreb, denarja na ni. Če bomo le ugotavljali, da so ljudje nezainteresirani za potrošeno kulturnih dobrin ali da so zelo malo zainteresirani in

če bomo le v sorazmerju s temi ali takimi potrebami skrbeli za kulturno dejavnost, potem bomo še dolgo lahko zelo zadovoljni le z našo industrijo, z našo kmetijsko (družbeno) proizvodnjo, z našimi novimi stanovanjskimi naselji itd. Pri taki politiki bodo postavke plana, da je vodilni motiv dela poklicnih in amaterskih kulturnih institucij »humanizacija odnosov med ljudmi in vsestransko oblikovanje socialističnega človeka«, še dolgo le puho fraziranje, lepe besede naših upravnih (in samoupravnih) organov, namesto da bi bile resničnost, konkretno napotilo za delo, naš čimprejšnji cilj.

Če na javni tribuni ugotavljamo krizo amaterske kulturne dejavnosti, posebno tiste na vaseh, kajti potrebe in zahteve (ki kljub delni krizi še vedno so) so danes drugače kot takoj po vojni ali še pred njo, razen tega pa so tisk, radio, televizija, avtomobili, avtobusi itd. delno omogočili tem ljudem (nekaterim) kvalitativne zadovoljevanje potreb iz republiških središč, pa celo iz zveznega središča in iz tujine, potem je nerazumljivo, kako da osnutek plana za leto 1964 določa, da se bo letos »pospešeno delalo na organiziranju in utrjevanju kulturnih žarišč po krajevnih skupnostih«. Krajevska skupnost bo polno zažvela, če bo zadovoljevala večji del potreb občanov na njenem področju. To je edini realni kriterij za neno ustanovitve in obstoj. Za zadnja leta pa je značilna vse večja in hitra integracija številnih elementov vsakodnevnega življenja in izživljanja prebivalcev vasi v večja središča, predvsem občinska. V veliki meri (če ne nhalho!) vella to prav za kulturno udelestvovanje in zadovoljevanje potreb, zato bi moral plan to postavko konkretnije definirati

in predvideti tak obseg kulturne dejavnosti v krajevnih skupnostih, ki je smotern z ozirom na potrebe in materialne pogoje, pa tudi z ozirom na specifične krajevne pogoje.

Priporočilo v osnutku plana, naj kulturna žarišča v krajevnih skupnostih »svojo praktično dejavnost bolj navežejo na kulturne dejavnosti, ki jih organizira komuna kot celota ali pa na splošno organizirane kulturne dobrine (radio, televizija, tisk)«, jasno kaže na tako integracijo v osrednji občinski center ali celo izven njega.

Andrej Triler

Štirje jezdec apokalipse

Ameriški baroni film
Režija Vincent Minnelli
Igrajo: Glenn Ford, Lee J. Cobb
Prvi film v novem letu so navadno kazalo in orientacija bodočega celoletnega sporeda. Tako si lahko razlagamo tudi trenutno zaslišenost kranjskih kinematografov s povprečnimi ameriški filmi. Spektakularna zasnovana teh širokih barvnih platen je očitna. Obrtniška solidnost jim daje toliko leška kot ga največ lahko dojamemo povprečni uživalec filmskih zvočnih, barvnih in igravskih harmonij. Takemu sporedu vsakekor želimo slab začetek, pa dober konec.

Argentinski veleposelnik, prišel iz Evrope, si je ustvaril v novi domovini mirno dom. Njegov odnos do sveta je naiven, nestvaren, njegova vera v dobroto ljudi pa zanj usodna. Preveč zahteva od svoje velike družine, ko ji hoče vsiliti svoj način življenja. Doročki pred drugo vojno so zahtevali od vsakega posameznika

Filmi, ki jih gledamo

ka kakrnokoli angažiranost, nikakor ne nevtalnosti. Pristop enega od vnukov k nacistični stranki je za starega očeta smrti udarec. Družina se razcepi. Vojna jo postavi na dve nasprotni fronti. Spopad med njima ni več družinski nesporazum. To je spopad svetovnih nazorov, spopad brez čustvenih ali sorodniških predsodkov. To je vojna. Razvrednotenje človečnosti v imenu neke ideologije. Poanta filma je v prikazu neizmislivosti vojnega spopada, ki ima za obe strani enako strašno posledice. To boče film od prizora starčeve smrti, s privedi bližnjih jezdecov, do končne sekvence, ko sta nasprotnika že blizu spoznanja, pa zahteva dramatika zgradba efektin konec v skladu s pravilom o horejstuv in kazni.

Odlika filma je njegova dramaturška jasnost. Pogojena je že v scenariju, ki je povzet po romanu. Romana samega ne poznamo, slutimo pa ga za izbruhni dialogi in za teatralnimi monologi, kar nam samo potrjuje ilustrativni značaj filma. Široko zasnovana ilustracija, to je prouzprav oznaka Štirih apokaliptičnih jezdecov. Film bahate in vodile oblike, idejno nenevaren, a vendar vabljivo s svojim naslovom in zasedbo. Barvna tehnika vse slabe lastnosti le potencira. Barva je danes še vedno važen komercialni element, a od nje do kiča je samo korak. Najbolj impresivni prizori so tisti umontirani dokumentarni posnetki vojnih razdejanj, ki jih objektivno cinemascopa stine v grozljivo majhne, splošene podobe z novim, svojevrstnim učinkom. Igra je povsem v skladu z obliko, gobjrat nepripriljiva, vendar ameriško rutinirana.

Noben kinematografski spored ne more utreči vsem. Lahko le ustvari neko solidno povprečje. Film »Štirje apokaliptični jezdec« spada na to zahtevali od vsakega posameznika

„Ne obračaj se sinko“

154. Zorana so pekle očetove besede. Bil je užaljen. Mar sem res tak, si je mislil, da bi izdal očeta? »Ne bom te izdal, očki! Sovražim tiste, ki te hočejo ubiti,« mu je jokaje, vendar glasno dejal. Oče ga je objel z zdravo roko. Tako objeta sta šla po nastpu. Zoran je želel, da bi se oče še bolj naslonil nanj. Solz še vedno ni mogel ustaviti. Oče ga je stiskal k sebi in ponavljal: »Sinko moj, alnsa moj!«

155. Izza vrbovih vej se je nenadoma pokazala majhna postava. Zadržal meglo Zoran in njegov oče nista mogla takoj ugotoviti, kdo je. Pred njima je stal sključen in krvonog mladenič. Zoranu so je zdelo, da ta obraz že pozna, da je tega mladeniča večkrat videl, kako je čitil na ulici čevlje. »Prinesel sem pozdrave od Vinka,« je tedaj rekel mladeniču oče. Fant se ni premaknil z mesta, ampak je samo mirno dejal: »Dobro jutro!«

156. Ko so bili že čisto drug zraven drugega, je mladenič vprašal: »Kje pa je drugi?« — »Kateri drugi?« je vprašal inženir Novak. »Mar nista dva?« — »Saj sva dva, mar ne vidite?« je odgovoril oče. Mladenič ju je pazljivo ogledoval, nato je vprašal: »Kje je prijatelj Bell?« kazalo je, da je to vprašanje očeta izmenadilo. »Bell ni bil z menoj.« — »Saj sta skupaj pobegnila s transporta.« — »Skupaj sta, le da je vsak bežal v svojo smer,« je dejal oče. »To je pomota.«

Uporabna umetnost pod streho galerije v Prešernovi hiši

Obiskovalci razstave uporabne keramike v Prešernovi hiši so tokrat presenečeni. Presenečeni namreč v toliko, kolikor so pričakovali v razstavnem prostoru običajno razstavljenе slike, kipe ali podobne umetniške stvaritve tokrat pa so našli na razstavo, ki je zelo podobna izložbam trgovin Doma ali Borca v Ljubljani. S tem ne bi hoteli kakorkoli razvrednotiti razstave, temveč samo nakazati razliko med dosedanjimi razstavami in zdajšnjo. Uporabna umetnost je vsaj v Kranju in drugih manjših razstavnih prostorih izven Ljubljane kaj redka obiskovalca, za izboljšanje okusa pa nedvomno prepotrebna. Nesporna pa je tudi kvaliteta umetnoobrtnih predmetov na tej razstavi, kjer razstavlja STELLA SKOPAL in MILAN KICIN.

Prva je bila rojena v Zagrebu in tam je absolvirala Umetniško akademijo, študij pa še nadaljevala na Dunaju. Po končani študijski poti se je popolnoma posvetila oblikovanju v keramiki in že pred vojno (1935) razstavljala v Zagrebu in na svetovni razstavi v Parizu leta 1937. Od osvoboditve je profesor za keramiko in kreativno lončarstvo na Šoli za uporabno umetnost v Zagrebu. Na razstavi v Kranju je pokazala vrsto dobrih keramičnih, predvsem uporabnih predmetov (vazo, servisi za kavo, žganje in drugo). Od podobnih izdelkov, ki jih srečujemo po naših trgovinah, jo loči prefinjen in povsem ženski okus in pa nenehno iskanje novih ter modernih oblik.

Njen sorazstavljavec Milan Kicin je bil rojen l. 1923 v Ščitarjevu na Hrvaškem in se je šolal na šoli za uporabno umetnost v Zagrebu. Od leta 1950 je član Zdrženja umetnikov uporabne umetnosti Hrvatske. Leta 1958 je s štipendijo sklada Moša Pijade potoval na

Finsko, Švedsko in Dansko, v središča evropskega umetnoobrtne oblikovanja. To potovanje je v Kicinovem delu zapustilo neizbrisne sledove, kajti njegovo ustvarjalno rast lahko sledimo od naslonov na domačo ljudsko umetnost pa do iskanj modernejših prijemov in abstrakcije, dokler se ne pokažejo sledovi severnjaške ustvarjalnosti (slike v keramični tehniki). Na razstavi je zastopan z večjimi slikami, če jih sploh še smemo tako imenovati in manj tipičnih uporabnih predmetov (so različni krožniki, tudi v svobodni obliki, ki pa so zopet bolj slike in tako naprej).

Končno lahko poleg razveseljive razstave pridamo še mikavno ugotovitev, da so vsi razstavljeni predmeti napredaj in da so znatno cenejši, kot pa v trgovinah, kjer pa tudi ne najdemo vedno tako dognano estetsko oblikovanih predmetov.

A. Pavlovec

TOVARNA USNJA STANDARD KRANJ
razpisuje prosta delovna mesta za
OBRATOVOĐJA STRANSKIH OBRATOV
strojni inženir, oziroma tehnik z ustrezno prakso
ANALITIKA
absolvent ekonomske fakultete
Osební dohodki po obstoječem pravilniku, nastop službe takoj.

Turistično podjetje KOMPAS
organizira od 5. do 17. febr. enodnevne avtobusne izlete
v CELOVEC na predstave svetovnoznane DUNAJSKE DRŠALNE REVİJE
2-urni atraktivni program DUNAJSKE DRŠALNE REVİJE vedno znova navdušuje stotošče gledavcev. Prijave za izlet v CELOVEC sprejemajo vse poslovalnice KOMPASA do vključno 15. januarja!
Poslovalnica KOMPASA na JESENICAH organizira izlet v CELOVEC s posebnim vlakom v nedeljo, 16. februarja. Možno je tudi potovanje z obmejno dovolilnico. Prijave sprejema poslovalnica na JESENICAH do 31. januarja 1964

Miha 2 HREPENENJE

Zasnanjil je o zlatolasi deklici, ki mu jo bo nekoč rodila Svetla. O ta deklica bo njuna največja največja sreča. Pravilnice si bo izmišljal zanjo in če ga bo vprašala, kje so jo kupili, li bo rekel, da jo je videl že davno davno nekoč, pa je takrat ni mogel vzeti s seboj, ker je imel na hrbtu poln nahrbtnik, v rokah pa brzoostrelko. Zato jo je skrtil nekte tam gori na senožehtih okrog Matajurja, da bi je ne našel divji mož, ki je v tistih časih strašil po naših krajih in ki je bil tako velik, da je lahko z enim samim korakom prestopil vso Benečijo in stopil naravnost v Brda.

— Hm — se je nasmešnil. Ne bilo bi napak, ko bi zares mogel postati tak velikán. Potem b lahko stopil z enim samim korakom v Brda, k Svetli in si prihranil za celo noč hoda.

Pripovedko o divjem možu z Matajurja je slišal od Svetle. Morda jo bo nekoč pripovedovala tudi njunim otrokom, kadar bodo preveč razposajeni. Otroci bodo utihnilli (zdaj jih je v mislih videl že celo kopico) in se plaho ozirali proti Matajurju. Morda bodo v razgreti otroški domišljiji videli divjega moža samega, kako se bo vsak čas z enim kamim korakom pognal k njim in zabobnel: »Jaz sem divji mož! Se me bošite?« V bojazni bodo strmeli proti hribom in čakali, kdaj bo »zagučalo« na Kaninom in kdaj bodo zaslišali »buskar, je od Cedada sem, in se ball, da bo divji mož zdaj zdaj vrgel kakor za veliko pust orohov stouču iz Benečije«. In če bi se otroci le preveč ball, jih bo potolažil, da divjega moža na Matajurju ni več, da so ga že zdavnaj preganili z Matajurja partizani, pregnali daleč proti severu, kjer je najbrž od mraza in l. kote zmrznil, ali pa daleč proti zahodu in ga napodilil v morje, kjer je utonil, ker ni znal plavati... Svetlica (zdaj je zopet videl samo njo) se bo potem spustila k njemu in ga objela, hvalečna, ker je bil tudi on med tistimi, ki so pregnali divjega moža. Morda si bo mislila, »Moj očka je zares pogumen. Niti divjega moža se ni bal...«

Nežne pomladne sape, tople in dobre kakor Svetlina dan, so mu n. inašale sanje in ga nosile čez Senožeti. Za njim so bila naselja Podst. mol, Perati, Piki in Jevičak. Star obmejni kamen s številko 24 ga je bežno spomnil, da je tu nekoč potekala meja med starim

avstro-ogrskim cesarstvom in Italijo in rezala slovensko ozemlje, potem pa so ga pomladne sape zopet nosile čez gmajne in senožeti. Sonce je viselo že nizko nad Furlansko nižino kakor velika medenipasta ura. Sence so legale na beneško hribovje pod njim. Mrak je rastei iz njih in se plazil k Matajurju. Gore na zahodu so se preile v zareč bron Pogled mu je drsel na kostonjeve hode pod njim, na ravní krun te divje lepe zemlje. Ljudje na redkih in strmih njivah, oprtani s koši, so se mu iz daljave zdeli kakor pački. Pravkar so odhajali s svojih bornih njiv. Potem mu je pogled drsel dalje čez valovito pokrajino v daljavo, kjer je slutil Brda.

— Brda...
Pred očmi mu raste vasica. Njegova misel, kakor da bi jo ponesla ptica, se je spustila med hlše, stopala preko rahlo nagnjenega, z grobim skriljastim kamenjem in z izhojeno ilovnatu zemljo tlakovanega trga, se ustavila pod kostanji nasproti Svetlinega doma, pobožala oleandre za mrežasto ograjo in privabila njo, sanjo sanj, da je stopila čez prag s ponosno hojo žrebice, z visokimi bokli, z lepimi prsi kakor dvoje žlahtnih sadežev, s smehljajem na ustnicah, rdečih kakor mak, z očmi, modrimi kakor plavice, in lasmi, zlatimi kakor dozorevaajoče žito.

— Svetla...
Pa je še tako daleč do nje. Za celo noč hoda.
Sonce se je spremenilo v rdeč baker. Morje v daljavi je zagorelo kakor raztopljena kovina, ki se je počasi ohlajala in uglasala. Iz nižav je rastei mrak.
Tinunena, tinuna...
Mrak je zazibal zvonove v beneških vaseh...
Zvonovi ugašajo dan.
Pojo kakor mehka slovenska beneška govorica.
Govorica, ki nikoli ne izgubi pojocje ubranosti, naj se joče ali smeje, naj poje življenju ali smrti.
Govorica, ki poje kakor zvonovi, kadar pozvanjajo, pa naj prižigajo jutro ali odzvanjajo dan, naj vriskajo k prazniku ali oznajmljajo pogreb.
Vselej pojo.
V tercih in durih.
V tričetrtinskem taktu kakor valček.
Ali pa v ritmu polke.

Kakor harmonika, ki vabi na ples.
Vselej tako, najsi oznanjajo življenje ali smrt.
Nikoli ne jočejo. Prav tako kakor ljudje, ki jih je trdo tu bridko življenje odvadilo joka.
In zakaj bi jokali, če je življenje mnogokrat bolj bridko ko smrt.
In zakaj bi zvonovi tudi takrat, ko človek umira in ko ga nose za pogrebom, ne peli kakor harmonika, vabeča na ples.
Tinunena tinuna...
— Tako kakor poje tista prešerno nagajiva pesem o botri Marjeti, ki ni hotela zapustiti plesa:
Botra Marjeta, puójte demuój,
ke vašaa móža geláva bolí,
— Če na a bolí, ku na a bolé...
Tinunena tinuna...
Botra Marjeta, puójte demuój,
ke vašemu móžu Boa nesuó,
— Če no a nesuó, ke no a nesita.
Tinunena tinuna...
Botra Marjeta, puójte demuój,
ke vašaa móža, podrébu nesuó,
— Če no a nesuó, ke no a nesita.
Tinunena tinuna...
In botra Marjeta je plesala naprej. Harmonika in ples sta v teh krajih edina uteha.
— Ljudje, kakor da bi prišli iz žalostne procesije Cankarjevega Kurenta...
Tinunenatinuna... Zvonovi so prižigali zvezda. Dan je naglo vlek za seboj zadnji kos zelenkasto zlate vlečke. Večer je zapri za njim temne, z zvezdami okovane duri.

